

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут ___ Педагогічний _____

Кафедра _ соціальної педагогіки та соціальної роботи _

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма _ Соціальна педагогіка _

Спеціальність _ Соціальна робота _

Галузь знань ___ Соціальна робота ___

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № ___ від “_” ___ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Супервізія в соціальній роботі
Рівень вищої освіти	магістр
Викладач (-і)	Лемко Г.І.
Контактний телефон викладача	0982278480
E-mail викладача	halyna.lemko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Супервізія в соціальній роботі» вивчається студентами спеціальності 231 «Соціальна робота. Соціальна педагогіка» на першому курсі (I – семестр). Вивчення дисципліни спрямовано на ознайомлення студентів з особливостями формування у студентів поглиблених знань і вмінь інноваційного характеру, спрямованих на отримання досвіду їх застосування у процесі вирішення проблемних професійних завдань.	
3. Мета та цілі курсу	
Особлива увага зосереджена на оволодіння знаннями щодо основних теоретико-методологічних положень супервізії як науки, історії її виникнення та розвитку, основних теоретико-емпіричних моделей, стилів, фокусів, форматів, факторів супервізії, етичних та юридичних принципів, базових цінностей, супервізійних ролей і відносин і, перш за все, – професійного розвитку супервізора – процесу, який допомагає усвідомити свої сильні сторони й обмеження, визначити зони росту і взагалі цікаво та продуктивно існувати у своїй професії.	
4. Компетентності	
<p>Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання у галузі соціальної роботи, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).</p> <p>Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.</p> <p>Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.</p> <p>Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах.</p> <p>Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.</p> <p>Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.</p> <p>Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.</p> <p>Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.</p> <p>Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.</p>	

5. Результати навчання

Програмні результати навчання :

Здатність демонструвати уміння оперувати різними методами і засобами дослідницької діяльності; володіти способами збору, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів, вивчення та застосування педагогічної спадщини і досвіду роботи педагогів-новаторів, вміннями робити висновки.

Знання теоретико-методичних засад фахових дисциплін та основні вимоги до науково-методичного забезпечення освітнього процесу у ЗВО; організувати самостійну та науково-дослідницьку роботу при вивченні педагогічних дисциплін та фахових методик; знання сучасних освітніх технологій та інноваційних методик навчання, виховання та розвитку дитини молодшого шкільного віку.

Здатність впроваджувати інноваційні технології, передбачати їх ефективність та оцінювати результативність.

Здатність до організації діяльності, готовність до використання науково обґрунтованих педагогічних технологій, різних способів і засобів оцінки якості освіти; готовність до комплексного моделювання різноманітних форм проміжного та підсумкового контролю.

Здатність оцінювати фактори, які визначають стан і напрями розвитку системи освіти, обґрунтовувати моделі організації і управління в закладах освіти; здатність організувати освітній процес та здійснювати його моніторинг, оцінювати результативність.

Здатність демонструвати належний рівень професійної підготовки і загальної культури, а також гуманістичної спрямованості, особистісної відповідальності, здібності до співробітництва, творчого підходу до професійних справ.

Здатність володіти культурою мислення, у письмовій чи усній формі правильно оформити свої думки, налагоджувати міжособистісну взаємодію з різними суб'єктами педагогічного спілкування.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
перший	Соціальна робота. Соціальна педагогіка	перший	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Супервізія в соціальній роботі: основні підходи та принципи	Лекція, семінарське заняття	2,4, 5,8,11,12	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 2. Супервізорські стили, фокуси та форми	Лекція, семінарське заняття	2,4, 7,8,11,12	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру

			завдань студентами.		
Тема 3. Супервізія та команда	Лекція, семінарське заняття	3,4, 6,8,11,14	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 4. Супервізорські моделі	Семінарське заняття	4,5,8,9,11,12,13	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 5. Індивідуальна та групова супервізія	Лекція, семінарське заняття	1,2, 4,6,9,11,14	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 6. Процес становлення супервізора	Лекція, семінарське заняття	3,4,6,7,9,12,13	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 7. Початок роботи супервізора: контракти та меж	Лекція, семінарське заняття	2,4,5,8,11,13	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру

Тема 8. Супервізорські відносини	Семінарське заняття	3,4,6,8,11,13	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
Тема 9. Фактори супервізії	Семінарське заняття	2,3,4,8,12,14	Опрацювання теоретичних питань; наукові повідомлення; виконання письмових практичних завдань студентами.	Максимальна оцінка 5 балів	Впродовж семестру
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 50 балів за написання письмового екзамену та 50 балів – за практичні заняття (25 балів за поточне оцінювання, 20 балів – за контрольну роботу та 5 балів – самостійну роботу.				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань				
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 50 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань				
8. Політика курсу					
<p>Неприпустимі плагіат та списування.</p> <p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.</p> <p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання письмових завдань з теми.</p> <p>Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (на платформі дистанційного навчання) і тільки тоді буде допущений до складання іспиту.</p> <p>Обов'язковим є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.</p>					
9. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Астремська І.В. Групова супервізія як ефективна форма практичної підготовки до роботи з клієнтом/ Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. II(16). 2014. S. 94-97. 2. Астремська І. Супервізія у практиці соціальної роботи та підготовці соціальних працівників / Теорія і практика сучасної психології 2012 р. Випуск 5. С.55-59. 3. Байдарова О. Перспективи дослідження професійної рефлексії в супервізії соціального працівника // Збірник наукових праць К_ ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України. Проблеми сучасної психології. 2010. Випуск 10. С.12-24. 4. Браун А. Супервізор у соціальній роботі: Супервізія догляду в громаді, денних та стаціонарних установах / А. Браун, А. Боурн ; [пер. з англ. Т. Семигіної]. К. : Університет. вид-во «Пульсари», 2003. 240 с. 5. Булюбаш І. Д. Основи супервізії в гештальт-терапії / І. Д. Булюбаш. М. : Изд-во Інститута 					

психотерапии, 2003. 223 с

6. Карагодіна, О. Г. Запровадження супервізії у соціальній роботі: бар'єри та ресурси / О. Г. Карагодіна, О. О. Байдарова // Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія. 2014. № 1 (4). С. 29-35. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prcr_2014_1_6
7. Кодекс етики и практики супервизоров Британской ассоциации консультирования // Журнал практической психологии и психоанализа. 2000. № 4.
8. Лапіна М. Навчальна супервізія як метод професійної підготовки фахівців соціальної роботи / Теорія і практика сучасної психології. 2016. № 2. С.89-93.
9. Методический комплекс «Внедрение и функционирование системы супервизионной поддержки»: Книга 2. Методические рекомендации по проведению супервизии для сотрудников НПО (по результатам работы проекта «Усиление потенциала с целью внедрения качественных гендерно-чувствительных интервенций снижения вреда в Украине»). К: МБФ «Альянс общественного здоровья», 2018. 38 с.
10. Савчук О. М., Миргородська І. В. Стандарти супервізії в соціальній роботі / Наукові записки НаУКМА. Том 136. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. 2012. С. 67-71.
11. Спіріна Т. Супервізія як складова соціальної роботи // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. 2016. Випуск LXXIV. С.152-155.
12. Типове положення про проведення супервізії впровадження Концепції «Нова українська школа»
13. Хоукінс П. Супервізія. Індивідуальний, груповий и організаційний підходи / П. Хоукінс, Р. Шохет. СПб : Речь, 2002.
14. Якобс Д. и др. Супервизорство / Якобс Д. и др. СПб : Б.С.К., 1997.

Викладач _Лемко Г.І._